

עבודת השם

פרשת "בלק"

"וַיִּפְתַּח ה', אֶת־פִּי הָאֲתוֹן; וַתֹּאמֶר לְבַלְעָם..." (בלק כביח)
הקב"ה שם בפיה הדברים האלה "שלוש רגלים" לרמוז לו איך אתה מבקש לעקור אומה החוגגת שלוש פעמים בשנה כמו שנאמר שלוש רגלים תחוג לי בשנה.

"וַיֹּאמֶר בַּלְעָם אֶל־מְלָאָךְ ה', חֲטֵאתִי־כִי לֹא יָדַעְתִּי..." (בלק כב-לד)
ואפשר לבאר בדרך מוסר ויראת ה', כאשר יתבעו את האדם על מעשיו הרעים לבלתי עשותו את רצון ה', הוא יטען ויצידיק את עצמו שלא ידע ולא למד, על זה רומז הכתוב חטאתי כי לא ידעתי, כי חסרון ידיעה אינו מהווה הצדקה לעבור את רצון ה', וכמו שרמז התנא במסכת אבות באומרו שגגת תלמוד עולה זרון, זאת אומרת שיבוא אדם ויטען שהוא שוגג ולכן נכשל, הרי משיבים לו שחוסר ידיעה לא פוטר, ולכן היא עולה לזרון ונחשב למזיד, שעל האדם לדרוש מפי ספרים וחכמים לדעת מה יעשה האדם לעבוד את בוראו. (וידבר יוסף)

"וַיִּזְבַּח בַּלְק, בָּקָר וְצֹאֵן; וַיִּשְׁלַח לְבַלְעָם, וְלִשְׂרָיִם אֲשֶׁר אִתּוֹ." (בלק ככ"ג)
הוא זבח בן בקר אחד וכבש אחד בלק הזמין את בלעם ולשרים שיבאו לאכול. ומכאן אנו למדים על מדתם הרעה של הרשעים שאומרים הרבה ועפי" מעט אינם עושים שהרעי שהבטיח לבלעם ואמר כי כבר אכבדך מאד לא שחט לו אלא בן בקר אחד וכבש אחד ולכל אנשיו. ואת ההיפך מציינו אצל הצדיקים שאומרים מעט ועושים הרבה, כפי שראינו אצל אברהם שאמר למלאכים ואקחה פת לחם וסעדו ליבכם, שעיקב אותם לאכול רק פרוסה. ולבסוף עשה להם אותה סעודה גדולה, כפי שראינו בפרשת וירא. וכן בלעם היה לו עין צרה וכשראה הסעודה הזאת אמר: זה הוא נותן לי אחרי שהבטיח לי לתת בעין יפה אף אני אשיל עין רעה בנכסיו ולא יראה הם ברכה (מעם לועז).

"וַיֹּאמֶר בַּלְעָם לְבַלְק... וְאַלֶּכָּה אִוְלִי יִקְרָה ה' לְקִרְאָתִי..." (בלק כג)
הוא אמר לו עמוד על עולתך, אולי יזדמן ה' לקראתי במידת הרחמים שלו ויסיכים עמדי לקלם, אע"פ שאין דרכו לפגוש אותי ביום אלא בלילה. וכך עשה בלעם והלך יחיד במקום. והוא שפי יחידי, כדי שתשרה עליו שכניה. וי"א שפי צולע על רגל אחת. והפסוק בא להודיענו שאע"פ שנשאר צולע על רגל אחת, לא נרתע לאחור, והוסיף לילך ברשעו לראות אם יוכל לקלל את ישראל. ויש אומרים שר"ת שפ"י שה פזורה ישראל. שעלה לראות אם יוכל להסתכל על ישראל ולהטיל בהם עין הרע. וראה אותם פזורים בד' כנפות הארץ, שלא היה יכול לראות כולם בבת אחת. ויש אומרים שהלך במנוחה על שישראל שתקו כי לא ידעו שהולך לקללם ויבטלו כוחו בתפילתם ולא ידע אותו רשע ששומר ישראל לא יגוס ולא יישן, כפי שאומר הכתוב: הנה לא יגוס ולא יישן שומר ישראל. ולא ידע ששפ"י הוא גם ר"ת של שומר פתאים ה'.

"וַיִּרְא בַלְק, בֶּן־צֹפּוֹר, אֶת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל, לְאִמְרֵי." (בלק ככ"ב)
כתוב בספר שמנה לחמו מאחר שראה בלק את מה שעשו ישראל לשני מלכים האדירים שכל העולם נודעו מלשמוע איך ישראל כילו אותם כרנע ושלא כדרך הטבע וכולם העידו שזה היה נס גדול לישראל, ועוד בלק יודע שהקדוש ברוך הוא נלחם במצרים בעד ישראל גם יודע איך ישראל עברו בים סוף ואיך ענני הכבוד מלוים אותם מאחר שידע את כל זה איך עלה ברעתו להילחם בישראל ולגרש אותם מן הארץ?

וגם בלעם איך הסכים להתחבר עם בלק שהוא בעצמו אמר אל מוציאם ממצרים כתועפות ראם לו? גם בלק ובלעם היו פילוסופים גדולים איך נתבלבלה דעתם להילחם עם ישראל? ועוד בלק לא היה צריך לפחד מישראל מפני שידע שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה אל תצר את מואב ואל תתגר במלחמה וישראל נאמנים לשם ולמה פחד בלק כל כך, אמר המחבר הנכון הוא שבלק לא פחד מישראל אלא הפסוק אומר ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא אחרי כן אומר וייקץ מואב מפני בני ישראל.

אבל לכתחילה אומר בפרוש כל פחדו של בלק היה דווקא מערב רב כי הם היו רבים מאוד יותר מישראל ורצה לקלל אותם אמר בלק לבלעם הנה העם היוצא ממצרים לא הקדוש ברוך הוא היוצא אותם אלא הם בעצמם יצאו, וכבר כיסה את עין הארץ מרוב שהם רבים וחזקים ובעלי מרד כמו שמרדו בפרעה הם שלחכו את כל סביבותינו, ואחרי כן התחברו עם ישראל אמר בלעם אלו ערב רב אתה לא הוצאת אותם, כי אתה הוצאת רק את ישראל והאותות והמופתים שעשית רק לישראל עשית, אבל לא לערב רב, ולכן אם אני מקלל אותם שלא תקפיד עלי אז ואגרשנו מן הארץ, אבל בלעם רשע היה וחשב אם ייתן רשות לקלל את ערב רב הוא יקלל גם את ישראל, והקדוש ברוך הוא ידע מה כוונתו אמר לו לא תלך עמם לא תאור את העם כי ברוך הוא, כיון שנתדבקו בישראל שהם זרע ברוכי השם גם העם ברוך.

19:29	כניסת השבת
20:34	צאת השבת
19:51	שקיעה
21:03	ר. תם
5:40	הנץ

הפטרה: "והיה שארית"

...הַמֵּת נִפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתָהִי אֶחְרִיתִי כְּמֹהוּ." (בלק כ"ג)
 עיין בזה בפירוש רבינו אור החיים על פי מעשה שקרא ו,
 מעשה ביהודי אחד שבא לפני האור החיים ואמר שהוא רוצה
 לעשות תשובה בתנאי שימות מיד, אם ידע שימות מיד, יעשה
 תשובה, כי לא מוכן לחיות עוד חמישים שנה שלא יחלל
 שבת, שלא יאכל בלי ברכה, וכדומה, כי לא יכול, אמר לו
 הרב אור החיים הקדוש וכי חכמה למות יהודי? חכמה לחיות
 יהודי? חמישים שנה לא יחלל שבת, חמישים שנה יברך
 תחילה וסוף, חמישים שנה ניח תפילין, זהו יהודי! אבל למות
 יהודי בלבד אין זו חכמה, אותו הדבר בעניין בלעם, הוא ידע
 שסוף היהודי מצוין וזוכה לגן עדן אשר שעה אחת שם יפה
 מכל עולם הזה, ורצה להיות יהודי, אבל בתנאי שזה יהיה
 בסוף ימיו בשעת מיתה בלבד, אבל לחיות כמה שנים, ולפרוש
 מן העריות ומן שאר העבירות אין הוא מוכן, לכן אמר "ותהי
 אחריתי כמוהו" "אחריתי" דייקא ומכיוון שכולו היה רע לא
 זכה לכך, ולבסוף "ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב" זה היה
 אחריתו (קול יהודה).

"מה שבו אהליך, יעקב; משפנתך, ישראל" (בלק כ"ד)
 ראה בילעם שעושים בני ישראל את מחיתם בעולם הזה עראי
 כאהל שאין זה מקום קבע של מגורים. מסופר שבא אורח

סיפור בהמשכים "שב ואל תעשה" חלק א

חודשים חלפו מאז נסע ר' יעקב קדנר מעירו, וילקומיר,
 ורעייתו אינה מוצאת מרגוע לנפשה. היא הייתה שותפת-סוד
 לנסיעתו, אך לא יכלה לדבר על כך עם איש. במיוחד התייזרה
 שמה ייוודע הדבר לאביה. אלה היו ימים סוערים בעולם
 היהודי, על רקע התחזקותה של תנועת החסידות. ההתנגדות
 לחסידות הייתה גדולה. מי שניכרה בו התעניינות בחסידות
 ובמנהיגיה, היה מוחרם ומנוה-משפחתו. צעירים מבקשי
 אמת, שאור החסידות משך את נפשם, סבלו סבל רב ורדיפות,
 ורבים נצרו את סודם בליבם. וילקומיר הייתה מבצר של
 התנגדות לחסידות. בקנאות עזה גינו בני העיר את כל מי שפנה
 לעבר החסידות, והתייחסו אליו כאל מי שנתפס ל'שבתאות'
 חלילה. כאשר האבך המוכשר והלמדן ר' יעקב קדנר נעלם
 מביתו לזמן ממושך, עלה מיד החשד כי אף הוא 'נתפס', וכי
 נסע להסתופף בצילו של אחד ממנהיגי החסידות. ואכן, ר'
 יעקב קדנר נמשך אחר תורת חסידות חב"ד ונסע לליובאוויטש,
 שבה הנהיג את החסידות 'האדמו"ר האמצעי', רבי דובער
 שניאורין, בנו של בעל התניא. הוא התמסר ללימוד החסידות
 וגילה עולם חדש שהפח רוח חדשה בנפשו. אף-על-פי
 שמלכתחילה תכנן לבלות מליובאוויטש כמה שבועות בלבד,
 התארכה שהייתו שם. לאחר שחש את טוב-טעמה של
 החסידות, שבאמצעותה התענג על ה' ממש, קשה היה לו לעזוב
 את באר המים החיים ולחזור לביתו. גם הידיעה מה מצפה לו
 שם לא הגבירה בו את החשק לשוב לביתו. אשתו כתבה לו כי
 סודו התגלה וכי כל העיר הומה בגלל מעשהו. היא תיארה את
 המבטים העוינים המופנים לעברה. היו שגם הביעו באוזניה
 מילות השתתפות בצער, על שבעלה נפל ברשתה של ה'כת'.
 חששותיו מפני הצפוי לו עם שובו לביתו גברו והלכו. הוא
 תיאר לעצמו את 'קבלת הפנים' המצפה לו. בטנו התהפכה
 מתחושות חרדה ופחד. חששו הגדול היה מפני חמיו. אמנם
 הוא ידע כי חמיו יהודי תלמיד-חכם, הגון וירא-שמים, אך היה
 ברור לו כי גרשנו מיד מביתו. ר' יעקב פגש בליובאוויטש עוד
 אברכים כמותו, למדנים מופלגים שנעשו חסידים נלהבים. הוא
 שמע מפהם על ההתמודדות עם העוינות הגדולה לצעד שעשה.
 רבים מהם הבריחו את נשותיהם מבתיהם ועקרו לעיר אחרת,
 כדי להינצל מחיצייהם של בני המשפחה המתנגדים. היו
 שנשותיהם לא יכלו לעשות זאת, ובאין-ברירה נשארו הנשים
 בביתן בעוד הבעל נמצא רחוק מהן. ר' יעקב ידע שכל אחת
 ואחת משתי האפשרויות תהיה קשה וכואבת לו ולרעייתו...
ההמשך ב"ה בשבוע הבא!

לביתו של החפץ חיים, תייר מארץ רחוקה, שהתבונן סביבו
 הבחין את הפשטות שמאפיינ את הבית. בבית היו רק דברים
 הכרחיים ביותר. הביע האורח תמיהתו על כך באוזנו של החפץ
 חיים וצ"ל. השיב לו החפץ חיים בתמיהה "וכי היכן רהיטיך:
 השיב לו האורח: אמנם אני גר בארץ רחוקה וכאן אני מתגורר
 זמני במלון ויש לי רק ריהוט הכרחי בלבד אך בביתי בארץ
 הרחוקה יש לי רהיטים רבים ומפוארים. נענה החפץ חיים
 ואמר לו: אכן גם אני נוהג כמך בעולם הזה אני מרגיש את
 עצמי עובר אורח. ומקום מגורי בעולם הבא שם אקבע את
 ביתי על כן לא ראיתי לנכון למלא את ביתי בריהוט מפואר.
 כל מה שאני משתדל כל ימי הוא לרכוש רק אוצרות נצח
 בעבודת ה' יתברך כדי להיכנס לטרקלין שהוא עולם הבא.

והנה לפעמים אדם הולך לאותו עולם ומוצא אילנו שלו שנטע
 אותם, כרותים ונופלים והוא נדהם מה קרה פה? מדוע
 אילנותי כרותים ואילנות חברי פורחים ומלבלבים? עונים לו
 כי הוא שלח מחבל וכתר אותם והוא נדהם עוד יותר איזה
 מחבל הוא שלח, ואומרים לו בזה שלא נוהר בטהרת המשפחה
 ונכשל בעוון נדה, הולך מוסיקס והדם שכרתו את אילנותיו,
 והוא צועק ובוכה ואין בידו לעשות מאומה. (סיפור לנו אבותינו)

פינת ההלכות "דיני הבישת מכה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
 כרך ד.

ק. מותר ליתן אבקה לעצירת דם על מקום פצע פתוח בשבת,
 אף אם אין בזה חשש סכנה, שהרי אין זו רפואה, אלא מניעת
 זרימת הדם והחמרת המצב. ומי שנחתך חתך עמוק, מותר
 להניח במקום החתך תחבושת עם משחה (וכשיש בדבר חשש
 סכנה, מותר אף לחלל שבת, כגון להסיעו לבית החולים וכדומה). (ילקוט
 יוסף שבת כרך ד' עמוד קעח)

קא. מותר להסיר בשבת פלסטר הדבוק במקום שער, כל שיש
 צורך בדבר. ואף-על-פי שהוא תולש את השער על-ידי הסרת
 הפלסטר, מכל מקום כיון שאינו מתכוין להזלישת השער, וגם
 לא נוח לו בתלישת השער, הדבר נחשב לפסיק רישיה שאינו
 נוח לו, באיסור דרבנן, שהרבה אחרונים הסכימו להתיר.
 (ילקוט"י שבת כרך ד' עמוד קעט)

קב. הסובל מטחורים רשאי בעת עשיית צרכיו לקנח בנייד
 טואלט אף-על-פי שיוצא ממנו דם, ואין לחוש בזה לאיסור
 צביעה בשבת. (ילקוט"י שבת כרך ד' עמוד קעט)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפד בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורחזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
 המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד...